

CE Marking

Professional Paper

Received September 2011 • Accepted September 2011

Abstract

The CE marking is the main indicator of product compliance, confirming whether a product meets the essential requirements for consumer safety, health and environmental protection, as defined by the law of the European Union. The labelling of products in accordance with law protects the public interest by requiring safe products through legislative mechanisms to support and facilitate the free movement of goods within the EU. The area covered by the CE Marking is extensive and demanding.

Frequently, there is an incomprehensible explanation of the description tag, e.g. "China Export" or "China Electronics" etc. It should be noted that the marking does not reveal the origin of the product.

Keywords: CE marking, product compliance, EU law, European Economic Area

Vodilni avtor/corresponding author:

dr. Urška Vrabič Brodnjak

tel.: +386 1 200 32 48

e-mail: urska.vrabc@ntf.uni-lj.si

Urška Vrabič Brodnjak

Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta,

Oddelek za tekstilstvo

Oznaka CE

Strokovni članek

Poslano september 2011 • Sprejeto september 2011

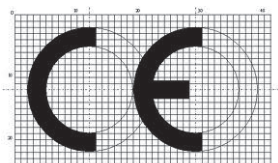
Izvleček

Oznaka CE je glavni kazalec skladnosti izdelka in potrjuje, da izdelek izpolnjuje bistvene zahteve glede varnosti potrošnikov, zdravja, varovanja okolja, kot jih določa zakonodaja Evropske unije. Z označevanjem izdelkov v skladu z zakonodajo se varuje javni interes z zahtevami po varnih izdelkih, saj se s pomočjo zakonodajnih mehanizmov podpira in omogoča prost pretok blaga znotraj EU. Področje, ki ga vključuje označevanje z oznako CE, je obsežno in zahtevno. Velikokrat prihaja do nejasnih in nerazumljivih razlag opisa oznake, kot so „China Export“ (izvoz iz Kitajske) ali „China Electronics“ (kitajska elektronika) itd. Treba je vedeti, da oznaka ne razkriva izvora izdelka.

Ključne besede: oznaka CE, skladnost izdelka, zakonodaja EU, evropski gospodarski prostor

1 Splošno o oznaki CE

CE je kratica za Conformité Européenne – evropsko skladnost in obstaja že od leta 1993. Obvezna je na tistih proizvodih, za katere zakonodaja predvideva tako označevanje.

Slika 1: Oznaka CE [1]

Oznaka CE je glavni kazalec skladnosti izdelka z zakonodajo Evropske unije. Ker enoten evropski trg prinaša ugodnosti potrošnikom, le-ti pričakujejo varnost kupljenih proizvodov. V skladu z zakonodajo morajo proizvajalci podati izjavo, da so njihovi proizvodi varni. Prav tako morajo uvozniki preveriti, ali je proizvajalec izvedel vse ukrepe v zvezi z zakonodajo. Distributerji pa morajo znati določiti in se odločiti, kateri proizvodi so skladni in ustrezni glede varnosti.

Izdelovalec proizvoda označi izdelek z oznako CE in na lastno odgovornost izjavlja, da je proizvod skladen z vsemi zakonskimi zahtevami za pridobitev oznake ter zagotavlja njegovo ustreznost na območju celotnega Evropskega gospodarskega prostora – EGP (27 držav članic EU in držav EFTA: Islandije, Norveške, Liechtensteina) ter Turčije. Enako velja za izdelke, ki so bili narejeni zunaj EU in so namenjeni za prodajo na območju EGP in Turčije.

Oznaka CE ne navaja, da je izdelek izdelan v EGP, temveč samo obvešča, da je bil izdelek ocenjen, preden je bil dan na trg. S tem izpolnjuje zakonske zahteve za prodajo. Izdelovalec je tako potrdil skladnost izdelka z vsemi ustreznimi zahtevami (npr. varnostnimi, zdravstvenimi zahtevami) veljavne direktive ali pa je dal, če je to navedeno v direktivi, izdelek preizkusiti priglašenu organu za potrjevanje skladnosti. Velikokrat prihaja do nejasnih in nerazumljivih razlag opisa oznake, kot so „China Export“, „China Electronics“ itd. Treba je vedeti, da oznaka ne razkriva izvora proizvoda.

1.1 Pridobitev oznake za proizvod

Proizvajalci, uvozniki in distributerji so sami odgovorni za trženje varnih proizvodov, ki so skladni z zakonodajo. Zaradi kršitev in ponarejanja oznak CE so evropske države ustanovile organe za nadzor trga. Njihova naloga je varovati trg in s tem obvarovati potrošnike pred nevarnimi proizvodi. To opravljajo inšpektorji z nadzorom proizvajalcev, distributerjev in uvoznikov, s pregledi in preskušanjem ter v primeru kršitev s primernimi ukrepi. Ukrepi v primeru kršitev so odpoklic nevarnih proizvodov od potrošnikov, umik s polic, uničenje takšnega blaga in izrekanje globe. Nacionalni organi opravijo tudi medsebojno obveščanje o ukrepih, ki so bili izvedeni v skladu z nevarnimi proizvodi na trgu. Te informacije si sporočajo prek sistema, imenovanega Rapex [2]. Proizvajalci morajo zagotoviti varnost proizvodov,

to pa dosežejo z ocenjevanjem morebitnih tveganj in preskušanjem vzorcev proizvoda. Pri nekaterih proizvodih, ki pomenijo večje tveganje, kot so na primer verižne žage, kjer izdelovalci sami ne morejo preveriti varnosti, to stori neodvisna organizacija, ki jo imenuje pristojni državni organ. Šele nato lahko proizvajalec pritrdi oznako na proizvod. Na spletni strani EU so podatki o priglašeni organizaciji za potrjevanje skladnosti NANDO – *New Approach Notified and Designated Organisations* [3].

Enaindvajset Direktiv novega pristopa, ki jih je izdala Evropska unija, zahteva označevanje z oznako CE. Proizvajalci morajo poleg Direktiv novega pristopa upoštevati še Direktivo o splošni varnosti proizvodov – varnost za potrošnika in Direktivo o varnosti za proizvod – odškodninska odgovornost za proizvod z napako ali hibo.

Povezave do direktiv, zakonov in koristnih informacij, ki se nanašajo na varnost proizvodov:

- Direktiva o splošni varnosti proizvodov:
- <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:15:06:32001L0095:SL:PDF>
- Zakon o splošni varnosti proizvodov:
- http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r07/predpis_ZAKO3707.html
- Nevarni proizvodi v Republiki Sloveniji (Ministrstvo za gospodarstvo)
- http://www.mg.gov.si/si/delovna_podrocja/notranji_trg/sektor_za_enotni_trg_bлага/direktiva_o_splosni_varnosti_proizvodov/rapex_sistem_hitre_izmenjave_informacij/#c17060

1.1.1 Šest korakov do oznake CE

Evropska komisija, Generalni direktorat za podjetništvo in industrijo, je izdala pomoč oziroma opisuje šest korakov, kako priti do oznake CE za izdelek [3].

Prvi korak: ugotovitev, katera direktiva in usklajeni standardi veljajo za izdelek

Obstaja več kot 20 direktiv, ki določajo kategorije izdelkov, za katere je obvezna oznaka CE. Usklajeni evropski standardi so izdani s sklicem na veljavne direktive in s podrobnimi strokovnimi izrazi opisujejo bistvene zahteve.

Drugi korak: Preverjanje posebnih zahtev za izdelek
Popolna skladnost izdelka z usklajenimi standardi daje izdelku „domnevo“ o skladnosti z ustreznimi bistvenimi zahtevami. Uporaba usklajenih standardov ostaja prostovoljna.

Tretji korak: Ugotovitev potrebnih neodvisnih ocen skladnosti priglašene organa

Vsaka direktiva za določen izdelek navaja, ali mora biti v postopek ocene skladnosti za pridobitev oznake CE vključena pooblaščen tretja stran (priglašeni organ). To ni obvezno za vse izdelke, zato je treba preveriti, ali je vključitev priglašene organa res potrebna. Priglašene organe pooblastijo nacionalni organi in so uradno priglašeni Komisiji ter navedeni v podatkovni zbirki NANDO [3].

Četrti korak: Testiranje izdelka in preverjanje skladnosti

Odgovornost proizvajalca je, da izdelek testira in preveri njegovo skladnost z zakonodajo EU. Praviloma je del postopka tudi ocena tveganja. Z uporabo veljavnih usklajenih evropskih standardov se lahko izpolnijo bistvene zakonske zahteve direktiv.

Peti korak: Tehnična dokumentacija

Proizvajalec mora izdelati tehnično dokumentacijo, ki jo zahteva direktiva za oceno skladnosti izdelka z veljavnimi zahtevami in za oceno tveganja. Skupaj z izjavo ES o skladnosti mora biti tehnična dokumentacija na zahtevo priložena ustreznim nacionalnim organom.

Šesti korak: Potrditev oznake CE na izdelek in izjava ES o skladnosti

Oznako CE mora pritrčiti proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik v EGP ali Turčiji. Pritrčiti jo je treba na izdelek ali tablico s podatki v skladu z zakonsko predpisano obliko. Če je bil v nadzor vključen priglašeni organ, mora biti prikazana tudi njegova identifikacijska številka. Proizvajalec je tisti, ki je odgovoren za sestavo in podpis „ES-izjave o skladnosti“, ki dokazuje, da izdelek ustreza zahtevam.

1.2 Proizvodi in označevanje s CE

Oznaka se namesti, preden je proizvod na trgu, in tako pomeni rezultat uspešno končanega postopka ugotavljanja skladnosti, ki ga zagotavlja proizvajalec v skladu z zakonodajo skupnosti. CE velja za vse proizvode, vse od električnih naprav, igrač, eksploziv za civilno rabo do medicinskih pripomočkov, vendar oznake ne potrebujejo vsi izdelki. Obvezna je za kategorije izdelkov, ki so predmet posamičnih direktiv, ki predpisujejo oznako.

Namestiti se mora na proizvod, etiketo ali embalažo proizvoda. Mora biti vidna, neizbrisna in čitljiva (slika 2).

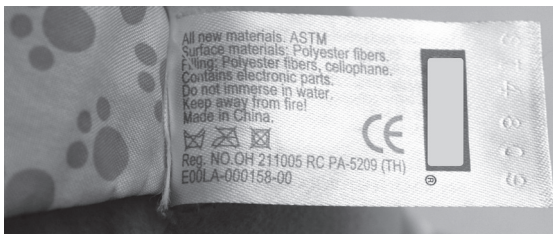
Slika 2: Primeri pravilnega označevanja izdelkov

Slika 3: Primeri ponarejenih oznak CE [4]

2 Sklep

Večina evropskih proizvajalcev, uvoznikov in distributerjev upošteva pravila, vendar morajo kljub temu biti potrošniki sami pazljivi pri nakupih. Pozorni morajo biti na priporočila o varnosti proizvodov za določeno starostno skupino, predvsem pri igračah (in drugih otroških izdelkih). Kadar nastopijo težave z varnostjo proizvoda, je treba to sporo-

Slika 4: Primer ponarejene oznake CE na izdelku [4]

čiti proizvajalcu ali trgovcu, pri katerem je bil proizvod kupljen. Hkrati je treba obvestiti javni organ, s čimer se zagotovi nadaljnje ukrepanje za zagotavljanje varnosti proizvoda.

Spletne strani o oznaki CE, skupinah proizvodov, zakonodaji in nadzoru trga:

- www.ec.europa.eu/CEmarking
- <http://e.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulatory-policies-common-rules-for-products>
- www.anec.eu

3 Literatura

1. European Commission. *Enterprise and Industry* [online]. How to reproduce CE mark [citirano 03.10.2011]. Dostopno na svetovnem spletu: <<http://ec.europa.eu/enterprise/faq/ce-mark.htm>>.
2. European Commission. *Enterprise and Industry. DG Health and Consumers. Consumer Affairs. Rapex* [online]. *Consumer Safety: Products and services* [citirano 03.10.2011]. Dostopno na svetovnem spletu: <<http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex>>.

3. Evropska komisija. *Oznaka CE – Brošura pdf* [online]. CE Z oznako CE bo evropski trg vaš! Evropska komisija, podjetništvo in industrija. Dostopno na svetovnem spletu: <<http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/cemarking/index>>.
4. WelkangTech Consulting [online]. Dostopno na svetovnem spletu: <<http://www.ce-marking.org/what-is-ce-marking.html>>.